

ТОРА ОР • ПАРШІ НОАХ • МААМАР 4

ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אי לכלם...

«I сказав Б-г: “Ось, вони — один
народ, і мова в них одна”»

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/noach/4/

1 ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אי לכלם כו' ועתה לא יבצר מהם וגו'.

«I сказал Б-г: Ось, [вони —] один народ, і одна мова в усіх», тощо; «і тепер ніщо не буде для них недосяжним», тощо.

ולכאורה תמוה איך לא יבצר מהם נגד רצונו ית' ומי זה אמר ותהי אם ה' לא צוה. גם מה הי' [היה] מחשבותם לעשות מגדל וראשו בשמים שכל זה תמוה.

На перший погляд, це загадково: як могло статися, що їм ніщо не буде недоступне всупереч волі Вс-вишнього? «Хто сказав — і сталося, якщо Б-г не повелів цього?» Крім того, що вони задумали, споруджуючи вежу «з верхівкою в небесах»? Адже все це загадково.

אך הנה בלקי"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] להרחי"ו [להרחיב חיים ויטאל] זי"ל [זכרונו לברכה / זכרונום לברכה] כתב בענין דור הפלגה שכוונתם הי' [היה] להמשיך להם השפעת טובה בהכרח בכח שמוש השמות אף אם לא היו טובים כו' ע"ש.

Але в «Лікутей Тора» рабі Хаїм Віталь, благословенної пам'яті, пише про покоління розсіяння, що вони мали намір силоміць притягнути до себе потік благ за допомогою сили застосування [святих] Імен, навіть якщо самі вони не були добрими, тощо; див. там.

2 וביאור הענין יובן במ"ש בכהאריז"ל [בכתבי האריז"ל] ובפרדס בענין ז' שמות שאינן נמחקין שם אל בחסד שם אלקים בגבורה ושם הוי"ה בתפארת.

Пояснення цього можна зрозуміти з написаного у працях Арізаля та в «Пардес» про сім Імен, які заборонено стирати: Ім'я Кель — у сфері милості (Хесед), Ім'я Елокім — у сфері стриманості (Гвура), а Ім'я Б-га (Гавая) — у сфері краси (Тіферет).

ופי' דהיינו בהכלים דחג"ת [דחסד גבורה תפארת] כי האור הוא בכולם משם הוי"ה ורק בהכלים הוא בחסד שם אל כו'.

Пояснення таке: йдеться про посудини Хесед, Гвури й Тіферет, адже світло в усіх них походить від Імені Гавая, і лише в посудинах це Ім'я Кель у Хесед тощо.

ובתפארת אפי' [אפילו] בהכלי מאיר שם הוי"ה (ועמ"ש בפ' בא בפסוק כעצם היום הזה). ולהבין זה מפני מה בתפארת הוא הכלי גי"כ מבחי' שם הוי"ה משא"כ בשארי הספי' [הספירה / הספירות].

Але в Тіферет навіть у посудині сяє Ім'я Гавая (див. також написане в розділі Бо до вірша «Саме того дня»). [Нам слід] зрозуміти це: чому в Тіферет і посудина походить від рівня Імені Гавая, на відміну від інших сферот?

ויש להבין מ"ש במאמר דפתח אליהו אנת הוא דאפיקת עשר תיקונין וקרינן להון עשר ספירן. חסד דרועא ימינא כו' חכמה מוחא בינה לבא כו'.

I [нам слід] зрозуміти сказане в маамарі «Еліягу відкрив»: «Ти — Той, Хто вивів десять тікунін (виправлень), і ми називаємо їх десятима сфірот... Хесед — права рука тощо; мудрість (Хохма) — мозок, розуміння (Біна) — серце тощо».

3 וכל ספירה אית לה שם ידיעא כו' ואנת לית לך שם ידיעא אנת הוא חכים ולא בחכמה ידיעא אנת הוא מבין ולא בבינה ידיעא.

«I кожна сфера має відоме ім'я тощо, але Ти не маєш відомого імені. Ти мудрий, але не мудрістю, яку можна визначити; Ти розумієш, але не розумінням, яке можна визначити».

דהנה תחלה הזכיר חו"ב [חכמה ובינה] חכמה מוחא ובינה לבא ומהו שאמר אח"כ אנת הוא חכים דאין ר"ל [רוצה לומר] אנת הוא חכים שמתלבש באותו בחי' חכמה שהזכיר תחלה שהוא מהע"ס [מהעשר ספירות].

Адже спочатку тут згадано мудрість (Хохма) і розуміння (Біна) — «Хохма — мозок, а Біна — серце». То що означають подальші слова: «Ти мудрий»? Адже вони не означають, що Він «мудрий» у тому сенсі, що вбирається в той самий рівень Хохми, про який ішлося спочатку і який є однією з десяти сфер духовного прояву (сфірот).

דמדקאמר וכל ספירה אית לה שם ידיעא ואנת לית לך שם ידיעא אנת הוא חכים. זה מורה דפי' אנת הוא חכים הוא ג"כ בבחי' דלית לך שם ידיעא.

Адже з того, що сказано: «I кожна сфера має відоме ім'я, але Ти не маєш відомого імені; Ти мудрий», випливає, що слова «Ти мудрий» також слід розуміти в сенсі «Ти не маєш відомого імені».

4 ואלו בהתלבשות אור א"ס ב"ה בע"ס [בעשר ספירות] דאצי' אזי נקרא הוא ית' בשם לפי הספיר / [הספירה] שמתלבש בה

А тепер, коли Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), благословенний Він, облачається в десять сфер духовного прояву (сфірот) світу еманції (Ацилут), Він, благословенний, називається ім'ям відповідно до сфери, в яку Він облачається,

כמ"ש בפרדס שער השמות באריכות וכנ"ל שם אל בחדס כו'. וא"כ איך יתכן בחי' אנת הוא חכים וגם לית לך שם ידיעא.

як докладно написано в Пардесі, у Воротах Імен, і як [зазначено] вище: Ім'я Кель у милості (Хесед) тощо. Якщо так, то як можна говорити про аспект «Ти мудрий», а водночас — «немає в Тебе відомого імені»?

אלא הפי' דמתחלה אמר אנת הוא חד ולא בחושבן ואע"ג [ואף על גב] דאפיקת עשר תקונין שהם ע"ס [עשר ספירות] דתקון דאצי' אשר כל ספירה היא בחינה מיוחדת מזולתה חכמה חסד כו'

Навпаки, зміст такий: спочатку сказано: «Ти — Один, але не в числі»; і хоча «Ти явив десять тікунін», тобто десять сфирот Тікуну Ацилуту, де кожна сфера є окремим рівнем, відмінним від інших, — мудрість (Хохма), милість (Хесед) тощо, —

וא"כ הוה ס"ד שגם בהעצמות יש ח"ו [חס ושלום] ג"כ בחינות מיוחדות חכמה חסד כו' לזה אומר שאינו כן כי בחי' אנת הוא חכים הוא ולא בחכמה ידיעא.

то можна було б подумати, що й у Самій Сутності, не дай Б-г, так само є окремі рівні — мудрість, милість тощо. На це сказано, що це не так: аспект «Ти мудрий» означає «але не відомою мудрістю».

ר"ל [רוצה לומר] כי חכמה דאצי' נק' חכמה ידיעא אע"פ [אף על פי] שהיא ג"כ באמת למעלה מעלה ממהות חכמה דבי"ע מ"מ כיון

Тобто мудрість (Хохма) Ацилуту називається «відомою мудрістю». Хоча й вона насправді незрівнянно вища за сутність мудрості світів творення (Брія), формування (Єцира) та дії (Асія), однак, оскільки

שהיא מקור ושרש להן נקראת חכמה ידיעא והיינו ששם הוא בחי' כלים ממש חכמה יש לה כלי בפ"ע [בפני עצמן] בינה בפ"ע [בפני עצמן].

вона є їхнім джерелом і коренем, її називають «відомою мудрістю». Тобто там є рівень справжніх посудин: Хохма має власну посудину, а розуміння (Біна) — власну.

5 וזהו דייקא בע"ס [בעשר ספירות] דאצילוי [דאצילות]. אבל מה דאנת הוא חכים הוא לא בחכמה ידיעא כלל

עד שהתהוות חכמה דאצי מבחי' אנת הוא חכים הוא

І це стосується саме десяти сфер духовного прояву (сфiрот) свiту еманациї (Ацилут). Але те, про що [сказано]: «Ти мудрий», зовсім не є пізнаваною мудрістю — настільки, що мудрість (Хохма) свiту Ацилут постає з рівня «Ти мудрий»

ע"ד התהוות יש מאין ולא בחי' עילה ועלול כלל ולא ע"ד התהוות חכמה דבי"ע מחכמה דאצי' שזה נקי' גי"כ השתלשלות שלכך נקי' חכמה דאצי' חכמה ידיעא ואיך היא ידיעא

за принципом виникнення чогось із нічого (еш ме-аїн), а зовсім не [за принципом] «причина — наслідок»; і не так, як постає Хохма свiту творення (Бріа), свiту формування (Єцира) та свiту дії (Асія) з Хохми свiту Ацилут, — це також називається ланцюгом послідовного розгортання свiтів згори вниз (ішталшелут). Тому Хохму свiту Ацилут називають «пізнаваною мудрістю». А в якому сенсі вона «пізнавана»?

אלא שלפי שחכמה דבי"ע נתהווה ממנה ע"י השתלשלותי [השתלשלות] והיא גלויה וידועה לכך גם החכמה דאצי' נקי' חכמה ידיעא.

Лише тому, що Хохма свiтів Бріа, Єцира й Асія постала з неї шляхом ішталшелуту і є відкритою та пізнаваною, Хохму свiту Ацилут теж називають «пізнаваною мудрістю».

6 וכמו ע"ד שנקי' אדם דאצי' אדם דעשייה. משא"כ בחי' אנת הוא חכים הוא לא בחכמה ידיעא וזהו הנקי' בלשון הפרדס עשר ספירות הגנוזות במאצילין שע"ז אמר אנת הוא חכים כו'.

Подібно до того, як Адам свiту еманациї (Ацилут) називається Адамом свiту дії (Асія). Однак рівень «Ти — мудрий» не перебуває в межах відомої мудрості; саме це мовою **Pardes** називається «десятьма прихованими сферами духовного прояву (сфiрот) у Того, Хто їх еманує», про що сказано: «Ти — мудрий» тощо.

וענין זה עולה בקנה אחד עם מ"ש בע"ח [בעץ חיים] שיש עקודים נקודים וברודים והיינו שבעקודים כל הע"ס [העשר ספירות] הם עקודים בכלי א' ואין שם שום

Це цілком узгоджується з написаним в Ец Хаїм: є Акудім, Некудім і Берудім. Тобто в Акудім усі десять сфiрот зв'язані в одній посудині, і там немає жодного

התחלקות כלל לע"ס [לעשר ספירות] ובנקודים הוא שנחלקו לעשר נקודות וברודים הוא עולם התקון בחי' פרצופים כו' וז"ש [וזהו שכתוב] אליהו אתה הוא דאפיקת עשר תקונין שהם ע"ס [עשר ספירות] דברודים.

поділу на десять сфiрот; у Некудiм вони розділилися на десять точок; а Берудiм — це Свiт Тi-куну (Виправлення), рiвень парцуфiм (конфiгурацiй) тощо. Саме про це сказав Елiягу: «Ти — Той, Хто вивiв десять тiкунiн (виправлень)», тобто десять сфiрот Берудiм.

אמנם שרשם ומקורם שהם בחי' עקודים הרי הם בכלי א' ממש כל הבחי' חו"ב [חכמה ובינה] כו' והיינו לפי שהם למעלה מעלה ממהות בחי' חכמה ובינה הידועים דאצילות

Однак їхній корiнь i джерело — рiвень Акудiм, де всi рiвнi: Хохма, Бiна тощо, буквально перебувають в одній посудинi. Це тому, що вони набагато, набагато вищi за сутнiсть вiдомих рiвнiв Хохми й Бiни свiту Ацилут.

(והתהוות חכמה ובינה דאצילות הוא יש מאין היינו ע"י צמצום א"ק [אדם קדמון] וצמצום הדיקנא עד דא"א [דאבא ואימא] יונקים רק מבחי' שערות כו' משא"כ מאצי' לבריאה אינו רק ע"י פרסא שאינו מערך הצמצומים אלו שבין א"ק [אדם קדמון] לאצילות ולכן נק' השתלשלות)

(А виникнення Хохми й Бiни свiту Ацилут є виникненням чогось iз нiчого, тобто вiдбувається через скорочення (цимцум) Адама Кадмона та скорочення Бороди, аж поки Хохма i Бiна (Абба та Imma) живляться лише вiд рiвня волосся тощо; тодi як перехiд вiд Ацилуту до Брiї вiдбувається лише через парсу (перегородку), яка не належить до ряду цих скорочень мiж Адамом Кадмоном i Ацилутом; тому це називається ланцюгом послiдовного розгортання свiтiв згори вниз (iшталшелут).)

ולכן נקראים בשם ע"ס [עשר ספירות] הגנוזות. ויובן עד"מ כי הנה כחות הנפש המתלבשים באברי הגוף הרי הם מתחלקים כל כח מהות בפ"ע [בפני עצמו] ובאבר מיוחד בפ"ע [בפני עצמו].

Тому їх називають «десятьма прихованими сфiрот». Це можна зрозумiти на прикладi: сили душі, якi вдягаються в органи тiла, роздiленi — кожна сила є окремою сутнiстю, а кожна має свiй особливий орган.

כח הראיה בעין וכח השמיעה באוזן וכח המעשה בידיים. וכן בכחות עליונים מהן כח השכל במוח וכח המדות בלב.

Сила зору мiститься в оцi, сила слуху — у вусi, а сила дiї — в руках. Так само серед вищих сил: сила iнтелекту мiститься в мозку, а сила емоцiйних атрибутiв (мiдот) — у серцi.

7 והנה כל כחות אלו נמשכים ומתפשטים מן הנפש האחת שהיא עצם א' וא"כ החילוקי כחות הנ"ל כשהיו עדיין כלולים בהנפש ודאי היו כולם בהתכללות אחת ממש בלי שום התחלקות וכמו שהנפש היא עצם א'.

Тепер усі ці сили походять від однієї душі й поширюються з неї; душа ж є єдиною сутністю. Отже, згадані вище окремі сили, коли вони ще були включені в душу, безперечно, становили справді єдине ціле, без жодного поділу, так само як сама душа є єдиною сутністю.

8 ואיך הוא זה והלא אנו רואים ראייה ושמיעה הם שני בחינות שונות זו מזו אלא ודאי משום כשהיו בחי' I як це може бути? Хіба ми не бачимо, що зір і слух — це два різні рівні? Але, безперечно, це тому, що коли

כחות אלו בנפש הם בבחי' דקה ורוחני יותר לאין שיעור מכשהם אח"כ בגוף החומרי עד ששם הם כולם מיוחדים כאלו הם רק דבר א' ממש.

ці сили перебували в душі, вони були в незмірно тоншому й духовнішому стані, ніж згодом, коли перебувають у матеріальному тілі, — настільки, що там усі вони єдині, наче буквально становлять лише одну річ.

9 ועדי"ז יובן הנמשל שענין ע"ס [עשר ספירות] דאצי" שהם כל בחי' בכלי בפ"ע [בפני עצמן] חכמה בחי' בפ"ע [בפני עצמן] וחסד בפ"ע [בפני עצמן] כו'

Так само стане зрозумілим відповідник: десять сфер духовного прояву (сфiрот) світу еманациї (Ацилут) — кожна становить окремий рівень у власній посудині: мудрість (Хохма) — окремий рівень, а милість (Хесед) — окремий, і так далі.

אבל בשרשן בבחי' ע"ס [עשר ספירות] הגנוזות הם בעילוי יותר דק ונעלה לאין קץ עד ששם הם כולם רק דבר א' ממש וזהו שהן עקודים בכלי א' ממש.

Але у своєму корені, на рівні прихованих десяти сфiрот, вони перебувають у незрівнянно тоншому й піднесенішому стані — настільки, що там усі вони є буквально одним цілим; саме це означає, що вони — Акудім [зв'язані разом] буквально в одній посудині.

וזה שבאצ"י חכמה וחסד הם שני דברים שונים זמ"ז [זה מזה] היינו לפי שחכמה דאצ"י אינה בערך כלל מהות החכמה דעקודים וכנ"ל שהיא הנק' חכמה ידיעא.

А те, що в Ацилуті Хохма й Хесед — дві різні одна від одної речі, пояснюється тим, що Хохма Ацилуту зовсім не співмірна із сутністю Хохми Акудім; і, як [сказано] вище, саме її називають «відомою мудрістю».

10 והנה אח"כ נמשך בחי' עולם הנקודים ושם כל ספ"י [ספירה / ספירות] בפ"ע [בפני עצמו] והן עשר נקודות. והיינו שכבר ירדו בירידה גדולה ממדרגת ע"ס [עשר ספירות] דעקודים שהן כולם דבר אי' כנ"ל משא"כ בע"ס [בעשר ספירות] דנקודים וזהו כמו בחי' חכמה ידיעא כו'.

А потім було притягнуто рівень світу Некудім («точок»), де кожна сфера існує окремо; це десять точок. Отже, вони вже опустилися значно нижче від рівня десяти сфер духовного прояву (сфiрот) Акудім, які, як [сказано] вище, становлять одне ціле, на відміну від десяти сфiрот Некудім; і це подібне до рівня «відомої мудрості» тощо.

(והרי מוכן גודל הצמצום והירידה כי מלבד זה שבעקודים וע"ס [ועשר ספירות] הגנוזות היו בעילוי רב יותר עד שנק' חכים ולא בחכמה ידיעא כנ"ל.

(Отже, зрозуміло, наскільки великими були скорочення (цимцум) і спуск: адже, крім того, що в Акудім і приховані десять сфiрот перебували на значно вищому рівні, аж до того, що це називається «мудрий, але не тією мудрістю, яка є пізнаваною», як [сказано] вище,

הרי עוד זאת כי התם כיון שכולן בכלי אי' ואין בהם שום התחלקות א"כ בהמשכת בחי' חכמה עד"מ הרי יש בזה כל הע"ס [העשר ספירות] הגנוזות יחד ולא בחי' חכמה בפ"ע [בפני עצמו] כיון דהתם אין חכמה בחי' בפ"ע [בפני עצמו] כלל לבדה.

є ще й ось що: оскільки там усі перебувають в одній посудині й між ними немає жодного поділу, то під час притягнення, наприклад, рівня Хохма в ньому присутні разом усі приховані десять сфiрот, а не лише рівень Хохма сам по собі, адже там Хохма взагалі не є окремим, самостійним рівнем.

כ"א כל הע"ס [העשר ספירות] הגנוזות הם דבר אי' ממש. א"כ אין שייך כלל לומר המשכת חכמה בפ"ע [בפני עצמו] כ"א המשכת דבר הנק' ע"ס [עשר ספירות] הגנוזות כו' יחד.

Навпаки, усі приховані десять сфiрот — буквально одне ціле. Отже, зовсім недоречно говорити про притягнення Хохми окремо; йдеться лише про притягнення того, що називається прихованими десятима сфiрот, тощо, разом.

משא"כ בבחי' ע"ס [עשר ספירות] **דנקודים נתצמצם להיות חכמה נמשכת בחי' א' לבדה ממש וכן חסד כו'.**

На відміну від цього, на рівні десяти сфiрот Некудiм відбулося скорочення, тож Хохма притягується буквально як один окремий рівень, і так само милість (Хесед) тощо.

והרי מובן שאין ערוך כלל בחי' חכמה כשהיא בפ"ע [בפני עצמו] **לבחי' הכוללת כל הע"ס** [העשר ספירות] **יחד ממש וכמו שאין ערוך אות אחת הנפרדת מתיבת למשפחותיכם עד"מ לגבי התיבה כולה כשהיו כל האותיות יחד.**

Отже, зрозуміло, що рівень Хохма сам по собі взагалі не можна порівняти з рівнем, який буквально містить усі десять сфiрот разом — так само, як, наприклад, окрема літера, відділена від слова лемішпехотейхем («за родинами вашими»), не може зрівнятися з цілим словом, коли всі літери були разом.

מלבד מה שבחי' החכמה זו כשהיא בפ"ע [בפני עצמו] **נק' חכמה ידיעא משא"כ החכמה דע"ס** [דעשר ספירות] **דעקודים נק' חכים ולא בחכמה ידיעא. וגם ע"ז שייך אנת הוא חד ולא בחושבן כיון שאין שם בחי' התחלקות עשר ספירות כנ"ל.**

Крім того, цей рівень Хохма, коли він існує окремо, називається «відомою мудрістю», тоді як Хохма десяти сфiрот Акудiм називається «мудрий, але не тією мудрістю, яка є пізнаваною». І тут також доречні слова: «Ти — Один, але не числом», адже там немає поділу на десять сфiрот, як [сказано] вище.

ומ"מ אור א"ס ב"ה עצמו הוא למעלה מעלה מבחי' עקודים כי גם עקודים נק' אדם דכריאה לגבי א"ס ב"ה ועמ"ש ע"פ את שבתותי תשמרו בענין שבת תתאה ושבת עלאה).

І все ж саме Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), благословенний Він, незмірно вище за рівень Акудiм, адже навіть Акудiм називається Адамом світу творення (Брія) стосовно Нескінченного (Ейн Соф), благословенного Він. Див. також написане щодо [вірша] «Мої суботи бережіть» — про нижній Шабат і вищий Шабат.)

ועד"ז ההפרש בין הארת הקו להרשימו שנשאר אחר הצמצום ומקום פנוי. דהנה הארת הקו מאיר בכל עולם לפי ערכו אך הרשימו היא בחי' הכוללת לכל העולמות.

Так само [виявляється] відмінність між світінням лінії світла (каву) та відбитком (решиму), що залишився після скорочення (цимцуму) у звільненому просторі. Адже лінія світла світить у кожному світі відповідно до його міри, тоді як відбиток є рівнем (охіна), що охоплює всі світи.

(וצ"ע [וצריך עיון] דמבואר בכמה מקומות דהקו גבוה הרבה מהרשימו וע' באגה"ק [באגרת הקודש] מאמר איהו וחיוהי הארת הקו והארה דהארה דהארה דהארה כו'):

(Це потребує подальшого вивчення, адже в кількох місцях пояснюється, що кав набагато вищий за решиму. Див. також у Iggeres HaKodesh маамап «Він і Його життєва сила»: світіння каву, відблиск від відблиску, відблиск від відблиску від відблиску тощо.)

11 והנה בעולם הנקודים היי [היה] שבה"כ [שבירת הכלים] שזהו ענין עולם התהו והיינו לפי שהיו רק בכחיי נקודות כל א' בחיי בפ"ע [בפני עצמו] ואח"כ עולם הברודים הוא עולם התקון שנעשו בכחיי פרצופים שהוא להיות בחיי התכללות.

А ось у світі Некудім сталося розбиття посудин — це і є сутність світу Тогу (хаосу); причина в тому, що вони перебували лише на рівні окремих точок, кожна — сама по собі. А згодом світ Берудім — це світ Тіккун (виправлення), де вони стали парцуф'ом (цілісними духовними конфігураціями), тобто такими, в яких є взаємне включення,

שלא יהיה חכמה בפ"ע [בפני עצמו] כ"א תהיה כלולה ג"כ מכל הע"ס [העשר ספירות] ונק' פרצוף אבא וכן פרצוף ז"א שעיקרו בחיי המדות

так що Хохма не була б сама по собі, а містила б у собі також усі десять сфер духовного прояву (сф'ірот); такий парцуф називається парцуфом Абби. Так само й парцуф емоційних атрибутів (Зе'ір Анпін), сутністю якого є рівень емоційних атрибутів (мідот),

אך כולן היו כלולים יחד וגם המוחי [המוחי] דאוי"א [דאבא ואימא] מאירים בהם. והי"ז [והרי זה] מעלה יתירה מכבחי נקודים שהי' [שהיה] רק כל בחיי בפ"ע [בפני עצמו] חסד לבדו וגבורה לבדו.

але всі вони були включені одна в одну, і в них також світили інтелектуальні сили (мох'ін) Абби та Імми. Це — величезна перевага над рівнем Некудім, де кожен рівень існував сам по собі: милість (Хесед) — сама по собі, а стриманість (Гвура) — сама по собі.

אבל בתקון יש בחיי התכללות והתחברות (כמו עד"מ חבור האותיות שנפרדו להיות מצטרפין יחד לתיבות ומ"מ אין זה כמו בחיי עקודים שהיו כולן דבר א' ממש עד שהיו רק בכלי א'

Але в Тіккуні є взаємне включення й поєднання (як, наприклад, окремі літери поєднуються між собою, утворюючи слова). Проте це не так, як на рівні Акудім, де всі вони були буквально одним цілим — настільки, що перебували лише в одній посудині;

משא"כ בברודים שכל ספירה יש לה כלי בפ"ע [בפני עצמו] רק שמתכללים מכל הע"ס [העשר ספירות] וכו' ומי"מ ע"י התכללות זו מאיר בהן הארה עליונה מא"ס ב"ה כי אור א"ס ב"ה מאיר ונמשך דוקא במקום שיש חבור והתכללות.

тоді як у Берудім кожна сфера має власну посудину, але водночас містить у собі всі десять сферот тощо. І все ж завдяки цьому взаємному включенню в них світить вище осяяння від Нескінченного (Ейн Соф), благословенного Він; адже Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), благословенне Він, світить і притягується саме туди, де є поєднання та взаємне включення.

וכמו למטה זכר ונקבה בראם ועי"ז ויברך אותם ע"י ההתכללות כו' וכמו בצירוף עשרה אומרים דבר שבקדושה דאכל כי עשרה שכינתא שריא משא"כ אם היו אלו העשרה כ"א [כל אחד / כל אחת] בפ"ע [בפני עצמו] כו'.

Так само й унизу: «чоловіком і жінкою Він створив їх», і завдяки цьому — «і благословив Він їх», через взаємне включення тощо. Так само, коли десятеро об'єднуються, вони можуть промовляти святе, бо «серед кожної групи з десяти перебуває Шехіна»; але не так, коли ці десятеро — кожен сам по собі тощо.)

וזהו ע"י שם מ"ה [שם מ"ה] המאיר בעולם התקון ששרשו למעלה מבחי' נקודים כי הוא שם מ"ה [שם מ"ה] דא"ק [דאדם קדמון] שהוא בחי' האור הכללי ע"ד הנ"ל בעקודים ע"כ ממנו נמשך התקון שיהיה נעשה ההתכללות בברודים

І все це відбувається завдяки Імені Ма, яке світить у світі Тіккун, корінь якого вищий за рівень Некудім. Адже це Ім'я Ма світу Адам Кадмон, тобто рівень загального, всеохопного світла, подібно до сказаного вище про Акудім. Тому саме від нього походить Тіккун, завдяки якому в Берудім виникає взаємне включення.

והיינו כי שם מ"ה [שם מ"ה] הוא בחי' בטול מלשון ונחנו מה וההתכללות נמשך מחמת הבטול לאור א"ס ב"ה. ולכן ע"י שם מ"ה [שם מ"ה] נעשה ג"כ ההתכללות בע"ס [בעשר ספירות] דתיקון כו':

Іншими словами, Ім'я Ма — це рівень самоусунення (бітуль), як у вислові «і що (ма) ми таке?». Взаємне включення виникає завдяки бітулю перед Нескінченим світлом, благословенним Він. Тому саме завдяки Імені Ма відбувається також взаємне включення десяти сферот Тіккуну тощо.

12 ומעתה יובן מה דבתפארת בהכלי ג"כ הוא מבחי' שם הוי"ה משא"כ בכלים דחוי"ג [דחסד וגבורה] כי הנה

עיקר ההתכללות הנעשה בעולם התקון הוא

Звідси стане зрозуміло, чому в красі (Тіферет) посудина також належить до рівня Імені Б-га (Гавая), на відміну від посудин милості (Хесед) і стриманості (Гвура). Адже сутність включення, яке відбувається у Світі Тікуну, здійснюється

ע"י קו האמצעי שהוא בחי' תפארת מדתו של יעקב שלימו דאבהן ישב אוהלים שמחבר בחי' חוי"ג [חסד

וגבורה]

через середню лінію, яка є рівнем Тіферет, атрибутом Якова — «довершенням праотців», «мешканцем наметів», — що поєднує Хесед і Гвура.

ולכן יעקב המשיך בחי' עקודים נקודים וברודים שהמשיך מבחי' עקודים גם בברודים ע"י שם מ"ה [שם

מ"ה] להיות התכללות כו'

Тому Яков притягнув униз рівень акудім, некудім і берудім [— «смугастих, крапчастих і плямистих»]: він притягнув із рівня Акудім також у Берудім — через Ім'я Ма, щоб сталося включення тощо.

ולכן תפארת נקי' אות אמת (ע"י [ע"י] בזוהר ר"פ ויקרא) מפני שמחבר ועושה התכללות שלא יהיו המדות

חוי"ג [חסד וגבורה] נגדיים זה לזה.

Тому Тіферет називають «знаком істини» (див. Зогар, на початку розділу Ваїкра), адже вона поєднує й спричиняє включення, щоб атрибути Хесед і Гвура не протистояли один одному.

והנה הגדול הגבור הוא בחי' חוי"ג [חסד וגבורה] והנורא הוא בחי' תפארת ויש בו תוספת וי"ו והנורא

Отже, «великий, могутній» — це рівень Хесед і Гвура, а «грізний» — рівень Тіферет; і в ньому є додаткова вав: «і грізний» (ве-ганора),

שנמשך המשכה עליונה שע"י נעשה ההתכללות וכענין הנ"ל דהתקון וההתכללות הוא ע"י המשכת

שם מ"ה [שם מ"ה] וכן ביעקב נאמר מה נורא המקום הזה.

[тобто] так потік притягується згори вниз, завдяки якому виникає включення, — як у згаданому вище випадку: Тікун і включення відбуваються через притягування вниз Імені Ма. І про Якова сказано: «Яке (ма) грізне це місце!»

וזהו דבכלי הת"ת [התפארת] הוא מאיר שם הוי"ה שהוא הארה גדולה ונעלית יותר מבכלים דחוי"ג [דחסד וגבורה] והיינו

Ось чому в посудині Тіферет світить Ім'я Гавая, і це світіння більше й піднесеніше, ніж у посудинах Хесед і Гвура. Тобто,

כי ע"י שם הוי"ה נמשך בחי' ההתכללות וז"ש [וזהו שכתוב] הוי"ה אחד (ועמ"ש ע"פ לתת נקמת הוי"ה במדין).

через Ім'я Гавая притягується вниз рівень включення; і це значення слів: «Гавая єдиний» (див. також написано щодо [вірша] «щоб виконати помсту Гаваї над Мідіяном»).

והנה התורה נק' תורת הוי"ה כי בתורה כתיב וכל נתיבותיה שלום וכמ"ש או יחזיק במעוזי יעשה שלום לי וגו'

І ось Тора називається «Торою Імені Б-га (Гавая)», адже про Тору сказано: «і всі її стежки — мир»; і, як сказано: «Або нехай він схопиться за Мою твердиню, щоб укласти зі Мною мир», тощо, —

שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה שיהי' [שיהיה] בחי' ההתכללות ויחוד הספירות וההיכלות ועי"ז יומשך גילוי אור א"ס ב"ה. והתכללות זו הוא ע"י הבטול.

мир у небесній свиті та в земній свиті: щоб існував рівень (бхіна) взаємного включення й єднання сфер духовного прояву (сфірот) і чертогів (гейхалот), і завдяки цьому буде притягнуте вниз розкриття Нескінченного світла (Ор Ейн Соф), благословенний Він. А це взаємне включення відбувається завдяки самоусуненню (бітуль).

וזהו יסוד כל התורה להיות בטול היש לאין וכל השלשה דברים שעליהם העולם עומד היינו תורה ועבודה וגמ"ח [וגמילות חסדים] כולם ענינם בטול היש לאין ועי"י הבטול נעשה ההתכללות משא"כ בבחי' יש כו'.

І в цьому полягає основа всієї Тори: самоусунення «щось» у «ніщо». Усі три речі, на яких стоїть світ, — а саме Тора, служіння та діла милосердя, — за своєю суттю є самоусуненням «щось» у «ніщо». Завдяки бітулю відбувається взаємне включення, чого не буває на рівні «щось», тощо.

13 והנה דור הפלגה אמרו ונעשה לנו שם פן נפוץ כו' פי' שרצו ג"כ שיקבלו השפע מבחי' שם הוי"ה שהוא המשכה עליונה.

Тепер покоління Розсіяння сказало: «Зробімо собі ім'я, щоб не розпорошитися» тощо. Мається на увазі, що вони також хотіли отримувати потік від рівня Імені Б-га (Гавая), що є вищим передаванням згори вниз.

וזהו ונעשה לנו שם פן נפוץ פי' שלא רצו שיומשך להם ההשפעה מבחי' שלמטה במדרגה שמשם יניקת החיצונים שיניקתם מאחוריים דשם אלקים ונקי' לכך אלקים אחרים כו'

І ось що означають слова «Зробімо собі ім'я, щоб не розпорошитися»: вони не хотіли, щоб потік надходив до них із рівня, нижчого за ступенем, — звідти, звідки зовнішні сили черпають свою життєву силу. Адже вони живляться від зворотного боку Імені Б-га (Елокім), і тому їх називають «іншими богами» (елокім ахерім) тощо.

כי זהו כל עיקר מעלת עולם התקון שהוא בחי' ההתכללות ולכן נאמר גבי יעקב שבעים נפש לשון יחיד משא"כ בעולם התהו מחמת שלא היה התכללות נמשך שבה"כ [שבירת הכלים].

Адже в цьому полягає вся сутність переваги світу Тікун (виправлення): він є рівнем взаємовключення. Тому про Яакова сказано «сімдесят нефеш» (буквально «душа») — в одиниці; у світі Тору (хаосу) було не так: оскільки взаємовключення не було, відбулося розбиття посудин.

14 ואמנם הם ידעו אשר לקבל מעולם התקון הוא ע"י בטול היש כנ"ל בענין התקון ע"י שם מ"ה [שם מ"ה] והם לא רצו בזה

Однак вони знали, що отримати від світу Тікуну можна лише через самоусунення (бітуль) стану «еш» [самоствердженого існування], як [пояснено] вище щодо Тікуну через Ім'я Ма; але вони цього не хотіли.

וכמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] להרח"ו [להרבי חיים ויטאל] ז"ל [זכרוננו לברכה / זכרונם לברכה] שרצו לילך בשרירות לבם ושאעפ"כ [ושאף על פי כן] יומשך להם השפעת טובה כו' ע"כ נתחכמו לעשות המגדל והעיר.

І, як написано в «Лікутей Тора» рабі Хаїма Віталія, благословенної пам'яті: вони хотіли йти за впертістю свого серця і, попри це, щоб до них надходив потік добра тощо. Тому вони хитро-мудро задумали спорудити вежу й місто.

15 והוא שנתיעצו שע"י האחדות שיהיה ביניהם להיות חבור עצבים ע"כ ע"י ימשיכו להם טובה והשפעה גשמית עכ"פ [על כל פנים] אף אם לא יהיה להם הבטול ועבודת השי"ת [השם יתברך].

Вони домовилися, що завдяки єдності, яка буде між ними, — тобто бути «об'єднаними [хоча й] з ідолами», — вони притягнуть до себе принаймні благо й матеріальний достаток, навіть якби в них не було самоусунення (бітуль) і служіння Б-гу, благословенний Він.

והיינו כי ידעו בכח שמוש השמות עליונים שבכח"י התכללות מאיר אור עליון ביותר וכמשי"ל [וכמה שכתוב לעיל] בענין עקודים בכלי א' שהוא בחי' ומדרגה גבוה מאד שהוא למעלה מעולם התהו ומעולם התקון.

Це означає, що вони знали: завдяки силі використання Вищих Імен у стані взаємного включення сяє найвище світло — як пояснювалося вище щодо Акідим в одній посудині; це дуже високий рівень і ступінь, вищий за світ Тогу та світ Тікун.

16 וע"כ אמרו ונעשה לנו שם שימשיכו ג"כ משם הוי"ה דהיינו ממקום הכולל לכל ההשתלשלות בשוה שהוא אור כללי כנ"ל

Тому вони сказали: «І зробімо собі ім'я», — щоб притягувати також від Імені Б-га (Гавая), тобто з того місця, яке однаково охоплює весь ланцюг послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут) і є загальним світлом, як [зазначено] вище,

ולא יצטרכו להיות נכנעים תח"י [תחת יד] הקדושה דעולם התקון דאצי" שמשם א"א להם לקבל רק מבחי' חיצונית כו'.

і їм не довелося б підкорятися святості світу Тікун у світі еманції (Ацилут), звідки вони можуть отримувати лише від рівня зовнішнього виміру (хіцоніют) тощо.

17 והיינו ע"י האחדות וההתכללות שיהיה ביניהם ולכן עשו העיר ומגדל דהיינו שהיה סימן להם שלא יתפרדו איש מעל אחיו

Тобто завдяки єдності й взаємовключенню, які мали бути між ними. Тому вони збудували місто та вежу: це було для них знаком, що вони не відокремлюватимуться один від одного,

כי רועי צאן היו זה הולך אנה וזה אנה ע"כ עשו עיר ומגדל גבוה כדי שיתקבצו כולם שם ולא יפרדו איש מעל אחיו וכמ"ש הראב"ע [הרבי אברהם אבן עזרא].

бо вони були пастухами: один ішов сюди, інший — туди; тому вони збудували місто й високу вежу, щоб усі збиралися там і не відокремлювалися один від одного, як пише рабі Авраам ібн Езра.

וגם ע"פ רוחניות ג"כ ענין העיר והמגדל היה לתועלת החבור והיחוד (ע' [עיי'] בזהר פ' נח דף ע"ד ע"ה).

І в духовному вимірі місто й вежа також мали слугувати з'єднанню та єднанню (див. Зоґар, паршат Ноах, с. 74 і 75).

וזהו מה שאמר הקב"ה הן עם אחד ושפה אחת לכולם כו' ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות.

І це те, що сказав Святий, благословенний Він (Кудша бріх ху): «Ось [вони —] один народ, і мова одна в усіх них» тощо, «і тепер ніщо із задуманого ними не буде для них недосяжним».

פ"י כי לפי שבאמת ע"י ההתכללות והחבור נמשך ממקום עליון ביותר וכמ"ש חבור עצבים וגו'

Сенс такий: адже насправді завдяки взаємовключенню й з'єднанню з найвищого місця притягується [потік] — як написано: «з'єднаний [хоч і] з ідолами» тощо, —

וא"כ לא יבצר מהם כו' וא"כ הרי ח"ו [חס ושלום] 'משיכו המים היוצאים מבית ה' לבית הכסא כו'

тоді «ніщо не буде для них недосяжним» тощо. А якщо так, то, не дай Б-г, вони притягнуть води, що витікають із Дому Б-га, до вбиральні тощо,

אשת הזמה כו' כיון שהם היו הולכים בשרירות לבם כו' ולא רצו לקבל הבטול והעול

розпусна жінка тощо, — адже вони йшли за впертістю свого серця тощо й не хотіли прийняти самоусунення (бітуль) і ярмо.

(וזהו כעין מ"ש פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם ואין זה ראוי כיון שכבר נפגם ע"י

עץ הדעת א"כ ימשיך תוקף זה דעץ החיים בסטרא אחרא ויגביר הרע וכמ"ש במ"א וכך הוא כאן).

(І це подібне до написаного: «щоб він не простяг руки, не взяв також від Дерева життя, не з'їв і не жив вічно». А це було б недоречно, оскільки він уже зазнав ушкодження через Дерево пізнання. Отже, він притягнув би цю силу Дерева життя в іншу сторону (сітра ахра) й посилив би зло, як написано в іншому місці; те саме й тут.)

ועל כן הבה ונבלה שפתם כו' פיזור לרשעים הנאה להם והנאה לעולם. וכנוס לצדיקים שיש בהם הבטול להשיי [להשם יתברך] הנאה להם והנאה לעולם כי ע"י ההתכללות נמשך ממקום עליון כנ"ל ולכן השלום הוא הכלי המחזיק ברכה:

Тож: «Ходімо, змішаємо їхню мову» тощо. «Розсіяння нечестивих приємне їм і приємне світові»; а зібрання праведників, у яких є самоусунення (бітуль) перед Б-гом, благословенним Він, приємне їм і приємне світові, — адже завдяки включенню [потік] притягується з вищого місця, як [пояснювалося] вище. І тому мир — це посудина, що вміщує благословення.

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text i the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою IIII (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library.
© likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/noach/4/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок